

РЕШЕНИЕ

№ 11683

гр. София, 04.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 40 състав,
в публично заседание на 06.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Диляна Николова

при участието на секретаря Евелина Пеева, като разгледа дело номер **10393** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на „ЙЕТТЕЛ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД срещу Заповед № 2592/04.09.2024г. на председателя на Комисията за защита на потребителите /КЗП/, с която на оспорващото дружество на основание чл.68л, ал.1 във вр. с чл.68в, вр. чл.68г, ал.1 вр. ал.4 вр. чл.68з, предл.4-то вр. чл.68и, т.4 от Закона за защита на потребителите /ЗЗП/ е забранено да прилага нелоялна агресивна търговска практика по см. на чл.68з, предл.4-то ЗЗП /злоупотреба с влияние/ вр. чл.68и, т.4 ЗЗП, а именно за предсрочното прекратяване на договора по вина или инициатива на потребителя, дружеството да изисква от него заплащане на повече от една неустойка или да изисква заплащане на неустойка в по-висок от уговорения максимален праг на неустойката, който е трикратния размер на месечната абонаментна такса за услугите на срочен абонамент по техния стандартен размер без отстъпка.

Жалбоподателят моли за отмяна на оспорената заповед като незаконосъобразна – издадена при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, неправилно приложение на материалния закон и несъответствие с целта му. Намира, че оспорената заповед представлява лишена от всякакво правно основание форма на административен произвол като противоречи на основни принципи на АПК, основополагащи правни принципи и на върховенството на закона и правната сигурност. Издадена била на основание правни норми, които не намират приложение към договорните клаузи. Неоснователно

конкретни договорни клаузи били определени като неустойка. Тъй като в тази част законът възпроизвеждал Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11.05.2005г. относно нелоялните практики, видно от включените там примери ставало ясно, че съответните разпоредби на директивата имат предвид действия или бездействия на търговци, а не клаузи, които същите включват в договорите си с потребителите. Пространно коментира практика на СЕС по директивата, в резултат на което достига до извода, че в случая не става въпрос за злоупотреба с влияние, търговецът просто защитава правата си /икономическите си интереси/, а потребителят има възможността преди сключването на договора да се запознае с неговото съдържание. В този смисъл и нямало елемент на неравноправност. Заклучава, че заповедта е издадена в противоречие със закона, тъй като материалноправните разпоредби, на които се основава са неотнормирани към фактическото положение, което същата цели да обхване. Клаузите, които заповедта забранява като нелоялна търговска практика, не били неустойки, съответно не било възможно акумулирането им да надхвърля уговорения максимален праг на неустойката. Ако тези клаузи не били прилагани щяло да се стигне до неоснователно обогатяване на потребителя, който бил наясно, че получава отстъпка от цената на устройствата на основание изпълнението на сключения срочен договор за услуги. Посочва, че през 2018г. дружеството и КЗП сключили извънсъдебна спогодба, по силата на която КЗП приела клаузата на ЙЕТТЕЛ за неустойка и възстановяване на отстъпки за равнопоставена. Това решение /по Протокол № 28/14.09.2017г. на КЗП/ засягало интересите и създавало права за дружеството, поради което имало характера на индивидуален административен акт. С процесната заповед този акт се изменял, пререшавало се взетото с него решение без да са налице предпоставките по чл.99 АПК и при липса на компетентност, което водело до недопустимост и нищожност на заповедта. Нарушавал се по този начин принципът на легитимните правни очаквания, както и принципът на пропорционалност. Ако това се превърнело в практика дружеството щяло да понесе загуби в огромни размери, независимо от броя на абонатите, което от своя страна щяло да рефлектира в цените на услугите.

В съдебно заседание направеното с жалбата искане се поддържа чрез адв.Г., която претендира присъждане на разноски по представен списък. Излага допълнителни съображения в писмена защита.

Ответникът по оспорването, чрез служител с юридическо образование И. А., моли за отхвърляне на жалбата като неоснователна, а оспорената заповед намира за законосъобразна. Възражава срещу прекомерността на заплатеното от жалбоподателя адвокатско възнаграждение. В писмени бележки, с оглед изложеното в жалбата обосновава, че е налице разлика между нелоялна търговска практика и неравноправни клаузи в потребителските договори. В конкретния случай посочва, че е констатирана и забранено прилагането на нелоялна търговска практика от вида агресивна, чрез налагане на многобройни неустойки за едно и също неизпълнение на договора, което значително ограничава свободата на избор на потребителя. По този начин жалбоподателят налагал допълнителни неустойки извън уговорения в договора максимален праг, с което създал непропорционална финансова тежест за потребителите и възпрепятствал упражняване на правото им на предсрочно прекратяване на договора като ги принудил да останат в договорни отношения против волята им. Тази практика определя като агресивна, тъй като дружеството злоупотребява с позицията на търговеца като по-силна страна в правоотношението.

Опитът на жалбоподателя да квалифицира горното като неравноправна клауза, както и подменянето на използваните в заповедта формулировки посочва, че отново сочи на недобросъвестност и потвърждава, че той използва нелоялна търговска практика.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в производството по делото и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Административен съд София-град, като обсъди релевираните с жалбата доводи и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

Административното производство пред Комисията е образувано във връзка с жалби на потребители срещу оспорващото дружество във връзка с размера на начисляваните от оператора неустойки за предсрочно прекратяване на потребителски договори за електронни съобщителни услуги. След запознаване със съдържанието на жалбите като основен проблем било идентифицирано начисляването заедно с уговорената максимална неустойка на допълнителни неустойки за предоставени отстъпки от цени на планове и/или на крайни устройства.

Между КЗП и „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ” ЕАД, чийто правоприменник е оспорващото дружество, като страни по гр.д. № 15539/2014г. по описа на Софийски градски съд, образувано по искова молба на КЗП, с която на основание чл.186, ал.2, т.1 и ал.3 ЗЗП и чл.385, ал.1 вр. чл.379, ал.3 ГПК се претендира прогласяване неравноправността, респ. нищожността на Раздел 11 от типов договор за мобилни услуги и и гр.д. № 16746/2014г. по описа на Софийски градски съд, образувано по искова молба на КЗП, с която на основание чл.186, ал.2, т.1 и ал.3 ЗЗП и чл.385, ал.1вр. чл.379, ал.3 ГПК се претендира прогласяване неравноправността, респ. нищожността на Раздел 11 от типов договор за мобилни услуги по програма Go Web Start, на 11.01.2018г. е сключена спогодба, по силата на която страните се споразумяват, че за нови клиенти на „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ” ЕАД – физически лица, търговецът преустановява прилагането на клаузите, посочени в букви А и Б заанапред и вместо тях в договорите, в които до момента са съществували подобни клаузи се включва следната клауза: „В случай на прекратяване на настоящия договор преди изтичане на срока, посочен в чл. по вина или инициатива на потребителя или при нарушение на задълженията му по настоящия договор или други документи, свързани с него, в това число приложимите Общи условия, последният дължи за всяка СИМ карта, по отношение на която е налице прекратяване:

(а) неустойка в размер на всички стандартни месечни абонаменти за периода от прекратяване до изтичане на уговорения срок като максималният размер на неустойката не може да надвишава трикратния размер на стандартните месечни абонаменти. В допълнение на неустойката по предходното изречение, потребителят дължи и възстановяване на част от ползваната стойност на отстъпките от абонаментните планове, съответстваща на оставащия срок на договора; и

(б) в случаите, в които е предоставено устройство за ползване на услуги съгласно посоченото в този договор или по предходно подписан документ, чийто срок не е изтекъл, потребителят дължи и такава част от разликата между стандартната цена на устройството /в брой без абонамент/ съгласно ценовата листа, действащата към момента на сключване на договора и заплатената от него при предоставянето му /в брой или съответно обща лизингова цена по договора за лизинг/, каквато съответства на оставащия срок на договора.”. Промяната влиза в сила на 12.01.2021г. и се

прилага за нови договори, сключени на и след тази дата.

По силата на посочената спогодба за съществуващи клиенти – физически лица, сключили договори за мобилни услуги, които съдържат клаузи относно посоченото в букви А и Б от спогодбата, чиито договори не са изтекли към датата на сключването ѝ страните се споразумяват, че ще се прилага следното: неустойка за услуги – изчислена съгласно посоченото в б. (а), вследствие което по правило размерът на неустойката следва да бъде по-нисък от предвидения във вече сключения с клиента договор; неустойка в случай, че е предоставено устройство на преференциална цена при сключване на договора, ако такава е предвидена в договора – изчислява се съгласно посоченото в б. (б), вследствие което по правило ще бъде приложен по-нисък размер на неустойката от предвидения в сключения договор.

С Писмо изх.№ Ц-03-8268/27.08.2024г. на главния директор на ГД „Контрол на пазара”, КЗП оспорващото дружество е уведомено за образуваното административно производство като на основание чл.192, ал.2 ЗЗП е поискано до края на работния ден /29.08.2024г./ в КЗП да бъдат представени 5 бр. заверени копия от екземплярите на сключените с потребители договори за мобилни услуги, които са предсрочно прекратени през 2024г.; заверени копия от издадените на името на титулярите фактури, в които са отразени произтичащите от предсрочното прекратяване на договорите парични задължения – неустойки, възстановяване на част от стойностите и др.; писмено становище, в което да бъдат посочени правните основания, въз основа на които са отправени претенциите спрямо титулярите за заплащане на всяко едно от начислените във фактурите парични задължения за предсрочно прекратените договори.

На 29.08.2024г. по електронен път жалбоподателят депозирал в КЗП писмени доказателства по случая /л.149 и сл./, както и становище на директора на Отдел „Правни отношения”, в което се посочва, че сумите /неустойки и възстановяване/ се начисляват въз основа на клаузите по предсрочно прекратените договори. По отношение възстановяването на част от ползваната стойност на отстъпка от абонаментен план е посочено, че сключеният с потребителя договор предвижда в случай на предсрочното му прекратяване той да дължи и възстановяване на част от разликата между най-ниския и най-високия месечен абонамент за плана, съответстваща на оставащия срок на договора, тъй като операторът предоставя преференциална цена на абонаментен план с оглед сключване на срочен договор. Твърди се, че не е налице припокриване на вредите, които всяка от двете клаузи /за неустойки и възстановяване на отстъпка/ обезпечава. Неустойката за предсрочно прекратяване в размер до три месечни такси според дружеството има за цел да набави заместваща облага за оператора поради факта, че същият пропуска възможността да реализира приходи от предоставянето на услуги за продължителен срок като той вече е осигурил техническа възможност за това. Възстановяването на част от предоставената в полза на абоната отстъпка от пазарната цена имала за цел да обезщети оператора за това, че е пропуснал възможността да получи стандартната цена на месечен абонамент като е предоставил намалена такава на клиент, който към този момент се е легитимирал като дългосрочен такъв по силата на облигационната връзка между страните по договора.

Във връзка с горното, от главния директор на ГД „Контрол на пазара” е изготвена Докладна записка рег.№ Ц-03-8268/02.09.2024г., в която са обобщени резултатите от извършената проверка като е направен извод, че операторът има право да изисква само една неустойка, че е видоизменил съдържанието на б.а) от спогодбата и че

начисляването на допълнителни неустойки за отстъпки от цени въз основа на клаузата за абонати, които са потребители по см. на ЗЗП представлява агресивна нелоялна търговска практика, която следва да се забрани. Освен това е заключено, че „ЙЕТТЕЛ БЪЛГАРИЯ” ЕАД злоупотребява с влияние като се възползва от позицията на по-силна страна в правоотношението с потребителя, за да тълкува изключително в свой интерес неустоечната клауза в договора и без наличие на правно основание в допълнение към уговорения максимален размер на неустойката за физически лица – потребители да начислява допълнителни неустойки като по този начин дружеството създава извъндоговорни пречки за прекратяване на договора от страна на потребителя.

Докладната записка и събраните в хода на административното производство доказателства са разгледани на заседание на КЗП, проведено на 04.09.2024г. като Комисията единодушно е решила, че приема предложението на главния директор на ГД „Контрол на пазара”. Решението ѝ е обективизирано в Протокол № 26/04.09.2024г., въз основа на който, при идентичност на мотивите, ответникът е издал оспорената заповед, връчена на оспорващото дружество на пълномощника Г. на 10.09.2024г. Жалбата, по която е образувано настоящото производство е подадена на 24.09.2024г.

При така установената фактическа обстановка, съдът извежда следните изводи:

Жалбата е допустима - насочена е срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл.21, ал.1 АПК, подлежащ на съдебен контрол, подадена е от лице, което е адресат на акта и чиято правна сфера той засяга неблагоприятно, в преклузивния 14-дневен срок за оспорване.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Като извърши на основание чл.168, ал.1 АПК проверка за законосъобразност на оспорения административен акт на основанията, посочени от оспорващия и служебно – на всички основания по чл.146 АПК, съдът приема следното:

Актът е издаден от компетентен административен орган – председателя на Комисията за защита на потребителите, като компетентността му произтича от разпоредбата на чл.68л, ал.1 ЗЗП, която предвижда, че когато Комисията за защита на потребителите установи, че търговската практика е нелоялна, председателят на комисията издава заповед, с която забранява прилагането ѝ.

Заповедта е издадена в предписаната от закона форма, доколкото разпоредбите на ЗЗП не предвиждат различни изисквания от установените в чл.59 АПК. Актът е издаден в писмена форма, в него са посочени, както правните, така и фактическите основания за издаването му, което е предпоставка за упражняване на съдебния контрол за законосъобразност и осигурява възможност на жалбоподателя да организира адекватно защитата си.

При постановяване на обжалвания административен акт не са допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, които да бъдат квалифицирани като съществени и съответно да мотивират неговата отмяна само на това основание. Административният акт е издаден в съответствие с изискването на чл.35 АПК след като административният орган е изяснил всички и взел предвид релевантните за случая факти и обстоятелства, вследствие което приел, че прилаганата от търговеца практика е нелоялна. Заповедта е издадена и при правилно приложение на материалния закон.

Уредбата на нелоялните търговски практики се съдържа в Глава IV, раздел III /предишен раздел IV/ от ЗЗП, с който е транспонирана Директива 2005/29/ЕО на

Европейския парламент и на Съвета от 11.05.2005г. относно нелоялните търговски практики към потребители на вътрешния пазар, наричана Директива за нелоялни търговски практики.

Императивната норма на чл.68в ЗЗП въвежда изрична забрана търговците да прилагат по отношение на потребителите нелоялни търговски практики, а нормата на чл.68л, ал.1 ЗЗП задължава председателя на КЗП да забрани с нарочна заповед прилагането им.

Съгласно разпоредбата на чл.68г, ал.1 ЗЗП търговската практика е нелоялна, ако противоречи на изискването за добросъвестност и професионална компетентност и ако променя или е възможно да промени съществено икономическото поведение на средния потребител, когато засяга или към когото е насочена, или на средния член от групата потребители, когато търговската практика е насочена към определена група потребители. В ал.4 на чл.68г ЗЗП е установено, че нелоялни са и заблуждаващите и агресивните търговски практики по чл.68д -68к.

Изведено от посочената правна норма следва, че основният фактически състав на нелоялната търговска практика изисква кумулативното наличие на три елемента: на първо място да е налице търговска практика, свързана с предлагането на стоки и услуги; на второ място тази търговска практика да противоречи на изискването за добросъвестност и професионална компетентност и на трето място прилаганата търговска практика да променя или да е в състояние да промени съществено икономическото поведение на средния потребител.

Легалната дефиниция за „Търговска практика“ се съдържа в § 13, т.23 ДР ЗЗП и представлява „всяко действие, бездействие, поведение, търговска инициатива или търговско съобщение, включително реклама и маркетинг, от страна на търговец към потребител, което е пряко свързано с насърчаването, продажбата или доставката на стока или предоставянето на услуга на потребителите“. Страните не спорят, че оспорващото дружество е "Търговец" по см. на § 13, т.13 ДР ЗЗП - всяко физическо или юридическо лице, което продава или предлага за продажба стоки, предоставя услуги или сключва договор с потребител като част от своята търговска или професионална дейност в публичния или в частния сектор, както и всяко лице, което действа от негово име и за негова сметка.

"Добросъвестност и професионална компетентност", според дефиницията по § 13, т.28 ДР ЗЗП, е степента на специални познания, умения и грижи, които може да се очаква да бъдат притежавани и проявени от търговеца спрямо потребителя съгласно почтените пазарни практики и/или принципа за добросъвестност в сферата на дейност, упражнявана от търговеца, а "Съществено изменение на икономическото поведение на потребителите" е използването на търговска практика, която намалява значително способността на потребителя да вземе информирано решение, което води до вземане на търговско решение, което потребителят не би взел без използването на тази търговска практика /§ 13, т.25 ДР ЗЗП/. Легална дефиниция е дадена и за понятието "Търговско решение" – според § 13, т.31 ДР ЗЗП това е всяко решение, взето от потребител за това дали да закупи стока или услуга, за начините и условията за нейното закупуване, дали да извърши цялостно или частично плащане, дали да задържи стоката, или да се разпорежи с нея, да

упражни правата си, предвидени в договора по отношение на стоката или услугата, независимо от това, дали потребителят решава да предприеме действие или не.

Съобразно изложеното по-горе и въз основа на цитираните легални дефиниции се обосновава извод, че посочените разпоредби, регламентиращи нелоялните търговски практики, намират приложение и спрямо дейността на жалбоподателя, в частност действията на търговеца по начисляване на допълнителни неустойки при предсрочното прекратяване на договора по инициатива или вина на потребителя.

Следва да се посочи, че е налице разлика между института на нелоялната търговска практика, уреден в глава четвърта, раздел III ЗЗП и неравноправните договорни клаузи, уредени в глава шеста на ЗЗП. В първия случай са регламентирани правомощията на контролния орган при установяване на търговска практика, която законът определя като нелоялна, а във втория случай се касае за клаузи в договор, сключван с потребител, които са във вреда на потребителя и не отговарят на изискването за добросъвестност и водят до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца или доставчика и потребителя. В първия случай установяването на прилагана нелоялна търговска практика поражда правомощието на председателя на КЗП да забрани прилагането ѝ, а във втория случай - да сезира компетентния съд при наличие на неравноправни клаузи в договорите с общи условия с искане за обявяването им за нищожни по реда на глава девета, раздел IV ЗЗП.

В контекста на изложеното, сключената на 11.01.2018г. между праводателя на жалбоподателя и КЗП спогодба относно неустоечните клаузи в договорите с потребителите няма отношение към преценката дали е налице или не прилагана от оспорващото дружество нелоялна търговска практика, изразяваща се в начисляването на допълнителна неустойка за обезщетяване на една и съща вреда. Тази спогодба има отношение към дадените с писмо изх.№ Ц-03-8864/12.09.2024г. на главния директор на ГД „Контрол на пазара“, КЗП по реда на чл.148, ал.4 вр. ал.1, т.1 ЗЗП, препоръки към дружеството във връзка с клаузи от типовите договори с потребителите, приети от КЗП за неравноправни. Дали тези клаузи са такива е въпрос от компетентността на общия съд, съгласно чл.186 и сл. ЗЗП.

По аргумент от горното, не може да се приеме, че ответникът е допуснал нарушение на принципа на последователност и предвидимост, регламентиран в чл.13 АПК или т.нар. „принцип на защита на оправданите очаквания“. Съобразно този принцип, административният орган трябва да оповести политиката, която ще следва при издаването на административни актове и да се придържа към нея като всяка промяна на трайната практика на органа следва да бъде мотивирана. Принципът е пряко свързан с упражняването на оперативната самостоятелност на административните органи и от установеното до момента по отношение практиката на КЗП във връзка със забраната на нелоялните търговски практики не може да се приеме, че е налице противоречие на оспорената заповед с водената до момента административна политика за недопускането им.

Тук следва да се посочи и че оспорената заповед не е издадена при

допуснато нарушение на чл.99 АПК. Съгласно посочената разпоредба влязъл в сила индивидуален или общ административен акт, който не е бил оспорен пред съда, може да бъде отменен или изменен от непосредствено по-горестоящия административен орган, а ако актът не е подлежал на оспорване по административен ред - от органа, който го е издал, при наличие на някоя от предпоставките, изчерпателно посочени в правната норма. Решението на КЗП, обективизирано в Протокол № 28/14.09.2017г. /л.126-127/ за сключване на спогодба с „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ“ ЕАД във връзка водените съдебни производства за прогласяване нищожността на неравноправни клаузи в типовите договори с потребителите, не представлява индивидуален или общ административен акт, съответно не се подчинява на правилата по чл.99 и сл. АПК и оспорената заповед не може да бъде квалифицирана като акт, издаден в производството по възобновяване издаването на решението на КЗП, обективизирано в Протокол № 28/14.09.2017г., каквато теза застъпва жалбоподателят.

Както се посочи, с оспорената заповед е забранено прилагането на нелоялна агресивна търговска практика по смисъла на чл.68з, предл.4-то вр. чл.68и, т.4 ЗЗП. Разпоредбата на чл.68з ЗЗП гласи, че търговската практика е агресивна, когато от целия й фактически контекст и като се вземат предвид всички нейни характеристики и обстоятелства и поради използването на тормоз, принуда, включително използването на физическа сила или злоупотреба с влияние, следва, че тя променя или е възможно да промени съществено свободата на избор или поведението на средния потребител по отношение на стоката или услугата, което води или може да доведе до вземането на търговско решение, което средният потребител не би взел без използването на тази търговска практика. Чл.68и, т.4 ЗЗП от своя страна предвижда, че при извършването на преценка дали при използването на дадена търговска практика се прилага тормоз, принуда, включително физическа сила или злоупотреба с влияние се взема предвид налагането на всякакъв вид прекомерни и несъответстващи на целта извъндоговорни пречки, когато потребителят желае да упражни правата си по договора, включително правото си да прекрати договора или да избере друга стока или услуга или друг търговец. "Злоупотреба с влияние" според дефиницията по § 13, т.30 ДР ЗЗП, е използването на позиция на сила спрямо потребителя за упражняване на натиск върху него, дори и без използването или заплахата за използване на физическа сила, по начин, който ограничава значително способността на потребителя да вземе информирано решение.

Въз основа на установените по делото факти, съдът приема, че жалбоподателят е осъществил фактическия състав на агресивната нелоялна търговска практика по чл.68з, предл.4-то вр. чл.68и, т.4 ЗЗП.

Не се оспорва от него, че в случаите на предсрочно прекратяване на договора по инициатива или вина на потребителя, се начисляват неустойка в размер на три стандартни месечни абонаментни такси /без отстъпката от таксата, при която е сключен двугодишният договор/, както и е начислена сума за възстановяване – част от отстъпката от месечния абонамент /доказателства на л.149 – 151 по делото, касаещи петима потребители/. По естеството си посочената сума за възстановяване, представляваща част от отстъпката от месечния абонамент, представлява неустойка, тъй като цели да обезщети

дружеството за причинени вреди от предсрочното прекратяване на договора, по признание и на самия жалбоподател в становището на директора на Отдел „Правни отношения“ до КЗП, изпратено по електронен път на 29.08.2024г. /л.149 и сл. по делото/. По дефиниция /чл.92, ал.1 ЗЗД/, неустойката обезпечава изпълнението на задължението и служи като обезщетение за вредите от неизпълнението, без да е нужно те да се доказват.

В случая жалбоподателят твърди, че възстановяването на част от ползваната отстъпка от стандартната месечна цена не представлява неустойка, а обезщетение на оператора за това, че е пропуснал възможността да получи стандартната цена на месечен абонамент като е предоставил намалена такава на клиент, който към този момент се е легитимирал като дългосрочен такъв по силата на облигационната връзка между страните по договора. Същевременно определя неустойката за предсрочно прекратяване в размер до три месечни такси като такава с цел да набави заместваща облага за оператора поради факта, че същият пропуска възможността да реализира приходи от предоставянето на услуги за продължителен срок като той вече е осигурил техническа възможност за това. Независимо от различното словесно описание двете обезщетения имат един и същ характер – те представляват неустойка за предсрочното прекратяване на договора и обезщетяват едни и същи вреди – пропуснатата възможност за реализиране на приходи от оператора. Начисляването на неустойка в по-висок размер от предвидения в договора, представлява упражняване на натиск върху потребителя, посредством който се променя съществено икономическото му поведение, тъй като ограничава способността му да вземе конкретно решение – дали да прекрати или не предсрочно договора, сключен с оператора, което поведение на последния законът определя като злоупотреба с влияние – § 13, т.30 ДР ЗЗП вр. чл.68и, т.4 ЗЗП. В. от страна на търговеца от качеството му на по-силна страна в договорното правоотношение с потребителя, несъмнено представлява злоупотреба с влияние, доколкото без наличието на правно основание начислява допълнителна неустойка за обезщетяване на едни и същи вреди, а допълнителна неустойка над уговорената следва да бъде доказана по съдебен ред, по арг. от чл.92, ал.1, изр.2-ро ЗЗД. Възползвайки се от положението си на по-силна страна в договорното правоотношение и налагайки на това основание допълнителни неустойки, търговецът е действал в противоречие с изискванията за добросъвестност и професионална компетентност.

С оглед гореизложеното съдът приема, че установените факти субсумират състава на агресивна нелоялна търговска практика по чл.68г, ал.4 във връзка с чл.68з, предл. 4-то вр. чл.68и, т.4 ЗЗП, чието прилагане правилно е забранено с оспорената заповед.

Административният акт съответства и на целта на закона, формулирана в чл.68б във връзка с чл.1, ал.2, т.3 ЗЗП - осигуряване на защита на потребителите срещу нелоялни търговски практики преди, по време на и след отправяне на предложение от търговец до потребител и/или сключване на договор за продажба на стоки или предоставяне на услуги. При това е необходимо да се отбележи и че правилата за защита на потребителите нямат и не могат да имат за цел непропорционално засягане на

конституционно гарантираната свобода на стопанската инициатива, обявена за основа на икономиката и закриляна наравно с правата на потребителите съгласно чл.19 от Конституцията на Република България. В случая балансът на закрилата, предоставяна от закона на двете категории лица, е бил приложен в съответствие с неговите разпоредби, а не при неоснователно разширително тълкуване на последните. В този смисъл не се установява твърдяното от оспорващия нарушение на принципа за съразмерност, регламентиран в чл.6 АПК.

Въз основа на горното съдът приема, че оспорената заповед е законосъобразен административен акт и по отношение на нея не е налице някое от отменителните основания по чл.146 АПК. Този извод обуславя неоснователност на жалбата, която следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора на жалбоподателя разноски не се следват, а такива от ответника не са претендирани.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 40-ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „ЙЕТТЕЛ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД срещу Заповед № 2592/04.09.2024г. на председателя на Комисията за защита на потребителите.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия: